

OBRтни VESTNIK

STROKOVNI LIST ZA POSPEŠEVANJE OBRTI

IN ZAŠČITO OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE

»OBRтни VESTNIK«, SPLOŠNO VELJAVNO IN NEODVISNO GLASILO
OBRTNIŠTVA DRAVSKE BANOVINE, IZHAJA 1. IN 15. V MESECU // STANE
CELOLETNO DIN 40.—, POLLETNO DIN 20.—, POSAMEZNA ŠTEV. DIN 2.—,
// ZAKLJUČEK REDAKCIJE 10. IN 25. V MESECU. // NEFRANKIRANI DO-
// PISI SE NE SPREJEMAJO. // ROKOPISI SE NE VRACAJO. //

»OBRтни VESTNIK« PRINASA OBJAVE, RAZGLASE IN VESTI VSEH OBRTNIH
ORGANIZACIJ IN UPRAVNIH OBLASTI KRALJEVINE JUGOSLAVIJE TER
NAJVAŽNEJŠE VESTI IZ INOZEMSKEGA OBRTNIŠKEGA SVETA. // URED-
NIŠTVO IN UPRAVA: LJUBLJANA, BEETHOVNOVA ULICA 10. //
// PONATISI DOVOLJENI Z NAVEDBO VIRA. // TELEFON 30-88. //

XX. LETNIK.

V LJUBLJANI, DNE 15. JUNIJA 1937.

ŠTEV. 12.

Zaradi izrednih prilik, ki so nastale, se je današnja številka zakasnila. Prihodnja bo izšla v četrtek 1. julija t. l.

Kdo je za in kdo proti Okrožnim odborom

V nedeljo 13. t. m. so bile na vseh sedežih okrožnih odborov, t. j. v Ljubljani, Mariboru, Celju in Novem mestu skupščine delegatov, izvoljenih od združenih pripadajočih območju ljubljanske zbornice.

Mi smo že opetovano poudarjali, da so naše osrednje organizacije glavni temelji za uspešno stanovsko delovanje obrtništva. Prešli smo preko sovražnega razpoloženja do Okrožnih odborov, ki so mu vzrok edino dajatve, ki jih je moral plačevati obrtnik za njihovo vzdrževanje. Ta moment so spretno izkoristili oni spletkarji, ki jih najdemo povsod, kjer se da kaj uničiti in razrušiti, ne pa zgraditi. Ker smo imeli priliko to dejstvo že večkrat ugotoviti, nam namena teh ljudi ne bo težko razkrinkati. Ni bil njihov namen rešiti obrtništvo pred plačevanjem članarine. Ne, oni so v svoji brezvestnosti ločili obrtništvo v razne skupine po znanem pregovoru »divide et impera«. Njim ni mar, da ima obrtništvo močne organizacije, da bi se lahko uspešneje borilo proti zunanjim sovražnikom.

V kolikor se je ta trik posrečil le deloma, v toliko moramo obžalovati njihovo kratkovidnost, s katero so mnogo zavednih tovarišev-obrtnikov že leta in leta zavajali na kriva pota, iz katerih je potem marsikateri obrtnik s težavo našel pravo orientacijo.

§ 392. obrt. zak. je predvidel ustanovitev Okrožnih odborov, katerim je naložen dovolj širok delovni program, kar samo ob sebi upravičuje njihov obstoj. Ustanovitev okrožnih odborov, ki je sledila takoj določili te zakonske uredbe, je bila že takoj v početku pozdravljena s strani vsega naprednega obrtništva. Bivša Zveza obrtnih zadrug je dala Okrožnim odborom, ki so njeni pravomočni nasledniki in so imeli s prisilnim značajem pač še večjo možnost za razširitev svojega delokroga in procvita dovolj moralne garancije za njihovo koristno delovanje. Ako pogledamo pravila enega izmed odborov, tedaj nam bo razvidno, da se njegove naloge tekom petletnega obstoja niso izvedle tako, kakor si je obrtništvo ob priliki ustanovnega občnega zbora te odbore zamislilo. Ostane nam še edino vprašanje: kje naj iščemo vzrok temu neuspehu in kje so veroki, ki so indirektno dovedli do razpusta dveh okrožnih odborov v Sloveniji. Odgovor nam ne bo težak. Že takoj v početku so se našli nasprotniki, ki so imeli v rokah dovolj sredstev, da so izkoristili plačevanje članarine kot povod in preko nekaterih združenj rovarili proti Okrožnim odborom. Članarina v znesku 10.— Din letno je v primeri z dejstvi ostalih stanov v organizatorne svrhe naravnost malenkostna. In tako je okrožni odbor že v začetku, mesto da dela za strokovno izobraževanje obrtnikov in obrtniškega podmladka, da prireja konference, poučna predavanja in razstave, ustanavlja muzeje, učeniške in pomočniške domove in druge ustanove za pospeševanje obrtništva, podpira strokovno izobrazbo s tem, da bi izdajal knjige za pospeševanje obrtne stroke, strokovne liste, članke itd. — moral organizirati sistematično borbo za zbiranje oni skromnih prispevkov in za obrambo proti destruktivnim elementom v obrtniških vrstah. Ne bomo se dalje ustavljali pri dejstvu, da je ljubljanski in novomeški okrožni odbor izglasoval likvidacijo, hočemo samo konstatirati, da je nastala v naši obrtniški organizaciji s tem velika vrzel, ki jo bo obrtništvo v najkrajšem času brdko občutilo. Ker smo pa uverjeni, da je med obrtništvom stanovska zavest še vedno dovolj močna, da zna ceniti svoje obrtniške organizacije, smo prepričani, da bo slej ali prej prišlo do novega dela za ustanovitev še popolnejše in delavnejše obrtniške organizacije. Taka organizacija nam je potrebna, ker ima možnost posedovati med zbornico in upravnimi oblastmi na eni ter

SKRBI IN TEŽNJE OBRTNIŠTVA

Zastopstvo obrtnikov iz cele države je zborovalo v Banjaluki

8. in 9. junija t. l. je bila v Banja Luki konferenca Zbornice z obrtnimi odseki in obrt. Zbornice v naši državi. Razprave so zopet pokazale, da je edina najvažnejša skrb obrtnika še vedno davčna preobremenitev. Za ljublj. Zbornico sta bila zastopana predsednik obrtnega odseka g. Ivan Ogrin in tajnik g. dr. Josip Pretnar. 8. junija je bila predkonferenca tajnikov, na kateri je bil določen vrstni in dnevni red posameznih referatov.

9. junija je podal referent sarajevske Zbornice poročilo

o samoupravnih dokladah v zvezi z obrtniškim stanom,

v katerem opozarja na občutno in jako različno obremenitev obrtništva z občinskimi in banovinskimi dokladami. Na podlagi tega poročila je bil sprejet sklep: 1. da se čimprej izda zakon o financiranju samouprav, ki naj uredi sistem obremenitev s samoupravnimi dokladami; 2. da občine pred definitivno izvedbo načrta proračuna pritegnejo pristojna združenja k obravnavi ter 3. da se v interesu razbremenitve obrtništva kakor tudi v interesu banovin, poviša kvota poslovnega davka.

Referent dr. Josip Pretnar je poročal o pavšaliranju davka na poslovni promet,

v katerem konstatira, da poslovni davek z ozirom na njegovo višino, presega višino pridobnine. Po statističnih podatkih znaša v naši banovini od 80 do 300% pridobnine. Sedanje olajšave v pogledu pavšalizacije pridobnine so le tehničnega značaja, zato se sporazumi, ki jih omogočajo sedanji predpisi, v praksi ne uporabljajo, ker organizacije nočejo prevzeti materialnega jamstva. Potrebna je torej pravična obdavčitev obrtnikov, ki bi bila v skladu z njegovim gospodarskim položajem in sicer: 1. oprostitve od plačila skupnega davka na poslovni promet vseh onih, ki so oproščeni občega poslovnega davka radi istih pogojev. 2. Skupni davek na poslovni promet naj se pavšalira na podlagi pravičnega razmerja s pridobnino. Na ta način naj se uvede tudi kategorizacija skupnega davka.

Tajnik novosadske Zbornice je referiral

o plačilu prometnega davka.

Predlaga naj bi se Zbornice ne naslanjale na davčne sporazume, marveč naj bi se omejevale le na to, da poučijo

obrtištvo na drugi strani. Kako veliko delo vršijo okrožni odbori nam dokazujejo okrožni odbori tovarišev Srbov in Hrvatov. Isti način organizacije je uveden v vseh kulturnih evropskih državah. O upravičenosti obstoja okrožnih odborov nam dokazuje sijajno delovanje bivše Zveze obrtnih zadrug, katero je obrtništvo z veseljem vzdrževalo.

Onim pa, ki so naše zavedno obrtništvo dovedli zopet do močnega razočaranja, bomo kmalu povedali kakšni instinkti so jih vodili k njihovemu dosedanemu destruktivnemu delu. Mi, kar nas je zavednih obrtnikov, se bomo ravnali po svojih tovariših v Mariboru, ki znajo ceniti svoj Okrožni odbor, ter ga vzdrževati tako, da bo v korist obrtništva in njihovim organizacijam.

Ob tej priliki obsojamo skrajno tendenciozno lažljivo poročanje glavnega ljubljanskega glasila JRZ, ki nima nobene pravice, da se vlika v stanovsko-obrtniške zadeve.

Obrtništvo pozivamo, da se oklene svojih obrtniških organizacij in da deluje na njihovi izpopolnitvi. Ustanavljanje in vzdrževanje naših neodvisnih stanovskih organizacij more biti naša prva dolžnost!

obrtištvo, da je mogoče skleniti kolektivni ali individualni sporazum, ki se naj računa za dobo treh let.

Beograjska Zbornica je predložila poročilo

o kombiniranju skupnega davka na poslovni promet.

Kombiniranje skupnega davka naj bi pripomoglo do direktnega plačevanja izdelovalcev in uvoznikov surovin ter polfabrikatov, ne pa da morajo ta davek plačevati obrtniki. Skupno je 57 obrtniških strok, ki so podvržene plačilu skupnega davka na poslovni promet, 14 strok je takih, ki ne bi prišle v poštev. V zvezi s tem je bil stavljen predlog, da se mali obrtniki (pavšalisti) oproste skupnega davka na poslovni promet, v skrajnem slučaju pa naj se uvede pavšal. plačevanje. Ostali obrtniki (nepavšalisti) pa bi se poslužili ugodnosti sporazumnega plačevanja. V zvezi s temi predlogi je bilo sklenjeno, da vse Zbornice, ki so stavile svoje dopolnilne predloge, sestavijo do prihodnje konference ponoven predlog glede oprostitve in kombiniranja skupnega davka na poslovni promet. Upoštevati pa je treba vse stroke, predvsem mesarje.

Obrtna Zbornica v Zagrebu je poročala

o spremembi uredbe glede plačila davka na luksusne predmete.

Soglasno je bilo sklenjeno, da se ne smatrajo za luksusne predmete razni predmeti iz svile in usnja, ravnotako naj bi se odpravila obremenitev slaščičarjev in izdelovalcev glasbenih instrumentov z luksuznim davkom. Posebno pa naj bi se oziralo na obrtnike, ki predelujejo blago, na katero je bil luksuzni davek že enkrat plačan.

Tajnik obrtne Zbornice v Banja Luki je referiral glede

oprostitve davka na zgradbe

v tem smislu, da bi se zgradbe obrtnikov po vaseh in vaških občinah, ki plačujejo davek na dohodke iz obrta pavšalno, temu primerno obdavčile. Predložene so bile še nekatere druge spremembe zakona o neposrednih davkih, ki bi olajšale obrtniku ta davek.

Osješka Zbornica je predložila referat

o spremembi pravilnika o strokovnih šolah,

katerih izpričevala se upoštevajo pri dokazovanju usposobljenosti. Ta predlog je bil v živahni debati. Sklenjeno je bilo, da se na prihodnji konferenci ta predmet ponovno prouči v zvezi z vprašanjem preustroja strokovnega šolstva. Konferenca, ki bo obravnavala samo strokovno šolstvo, se bo vršila v septembru v Novem Sadu. Sledil je referat

o spremembi pravilnika o polaganju mojstrskih izpitov za ženske obrti,

pri čemer je bilo sklenjeno, da se predlaga sprememba pravilnika, ki naj v bodoče dopušča šiviljam in modistinjam polaganje mojstrskega izpita, samo če dokažejo svojo izobrazbo v strokovni šoli odnosno v praksi v smislu člena 2. tega pravilnika. Dalje je bil sprejet predlog, da se zidarskim mojstrom iz Bosne in Hercegovine, ki so že pred novo uredbo izvajali svojo obrt, izpregleda dopolnilni izpit iz betonskih del.

Novosadska Zbornica je predložila nekaj načelnih pripomb glede

uredbe o minimalnih mezdah.

Radi izenačenja te uredbe, ki naj bi onemogočila konkurenco med posamez-

nimi pokrajinami, se ljubljanska Zbornica ni pridružila tej razpravi. Ljubljanski referent in tajnik dr. Josip Pretnar poroča še

o uredbi o elektrovodih,

čigar poročilo je konferenca sprejela s sledečim sklepom: konferenca pozdravlja odlok ministra za zgradbo dr. Marka Kožulja, ki je dovolil podaljšanje roka za izključno uporabo vodov, izdelanih po uredbi o izdelavi in uporabi golih in izoliranih električnih vodov in izoliranih cevi do 19. avgusta ter odredil, da se upoštevajo pripombe, ki jih bodo predložile gospodarske zbornice.

Ravnotako je pripadalo poročilo

o delu kazenskih zavodov

ljubljanjski zbornici. V smislu našega uvodnika v zadnji številki je bila sprejeta soglasna resolucija sledeče vsebine:

»Konferenca ugotavlja, da se kazenski zavodi bavijo s pridobitnimi deli, zlasti z izvrševanjem rokodelskih izdelkov v svojih delavnicah v tolikem obsegu, da s tem povzročajo veliko škodo privatni rokodelski delavnosti. To poslovanje kazenskih zavodov se vrši na način, ki ni v skladu s predpisi § 36. zakona o izvrševanju kazni zapora, §§ 13, 14, 15. uredbe o organizaciji, uporabi in plačilu kazenske delovne moči v kazenskih in sličnih zavodih in s predpisi § 1. odst. 2. o. z. Gospod minister pravde se naproša, da v interesu zaščite legalnega obrtniškega dela in radi uporabe zakonitih predpisov, ki se nanašajo na delo kazenskih in drugih sličnih zavodov, odredi upravam teh zavodov, da omeje svoje gospodarsko poslovanje, da se ne bo delala konkurenca zlasti rokodelski delavnosti. V nobenem primeru pa ne bi smeli kazenski zavodi izvrševati pridobitnih del po naročilu in za javno prodajo.«

Zagreška Zbornica je predložila mnenje glede pravilnika

o plinskih instalacijah.

Plinarne namreč dopuščajo instalaterjem samo delo od plinmera dalje. V tem pogledu je treba nujno izločiti monopolni položaj plinarov v pogledu instalacijskih del.

Beograjska Zbornica je stavila predlog, da se ustanovi samostojen odsek za obrtništvo pri ministertvu trgovine in industrije. Formulirala je tudi svoj predlog glede

uredbe o pobijanju nelegalnega obrtovanja in konkurence.

Prihodnja konferenca bo v septembru t. l. v Novem Sadu z edinim dnevnim redom o reorganizaciji strokovnega šolstva. V novembru tega leta, t. j. ob priliki 25-letnice obstoja obrtne Zbornice v Beogradu pa bo istotam prva prihodnja redna konferenca obrtništva.

Zlate besede češkoslovaškega državnega predsednika

Predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš je ob priliki izrekel sledeče besede: »Prepričan sem se, da moram samo k obrtniku, ako želim imeti dobro in kvalitetno izdelano blago.« Ko bi te njegove vzgledne besede veljale tudi za vse ostale konzumente obrtniških proizvodov, tedaj bi se obrtniškemu stanu ne bilo treba tako boriti za svoj obstoj.

AKCIJA PROTI BATI V FRANCIJI.

Obrtna Zbornica v Alzaciji (Francija) organizira skupno z vsemi prizadetimi združenji akcijo proti Batinim prodajalnicam in popravilnicam. Pri anketi, ki je bila sklicana v ta namen je bilo ugotovljeno, da se je Bata pregrešil: 1. proti čl. 1. o. z. dne 7. aprila 1936, ki govori o omejitvi tovarniško izdelane obutve. 2. da se je v vseh slučajih pritožb prizadetih čevljarjev s strani upravnih oblasti postopalo skoro čisto indiferentno.

Poročilo Zbornice

Poročali smo že, da se je zglasila deputacija (preds. Iv. Ogrin, svetnika Franjo Bureš in Ivan Sojč iz Maribora zb. ref. dr. Jure Koce) pri ministru trgovine in industrije dr. Milanu Vrbaniću, ministru pravde dr. Nikoli Subotiču in notranjem ministru dr. Antonu Korošcu v zadevah uredbe proti šušmarstvu, socialnega zavarovanja obrtnikov, poslovanja kazenskih zavodov, železniških ugodnosti za učence obrtnih nadaljevalnih šol in podpiranja strokovne izobrazbe obrtništva.

Uredba proti šušmarstvu. Na ponovno predstavo in prošnjo, da se izda nujno uredba proti šušmarstvu in vanjo sprejme tudi določilo, da se kaznujejo tudi osebe, ki dajejo delo šušmarju, je g. minister trgovine in industrije dr. Milan Vrbanić izjavil, da bo načrt uredbe ponovno predložil ministrskemu svetu ter se zavzel za njeno čimprejšnje uveljavljenje. Glede kaznovanja tretjih oseb, ki dajejo delo šušmarjem, je pričakovati hud odpor in ni upati, da predlog za tako določbo prodre.

Socialno zavarovanje obrtnikov. Na konkretne predloge glede izvedbe rentnega zavarovanja obrtnikov je g. minister dr. Vrbanić izjavil, da je pripravljen rešiti to vprašanje čimprej ter bo dredil, da zavarovalni strokovnjaki izdelajo svoje mnenje in načrt za uredbo o zavarovanju. Pri tem je vzel na znanje deciderano zahtevo deputacije, da se mora to zavarovanje izvesti po načelu stroge decentralizacije in popolne avtonomije poedinih zavarovalnih okolišev.

Poslovanje kazenskih zavodov. Na podlagi obširne zbornične predstave, ki je opirala in utemeljevala zahtevo po ukinitvi konkurence kazniških in jetniških delavnic obrtniškimu delu na same predpise zakona o obrtih in konkretno informativno gradivo o načinu poslovanja teh zavodov v praksi, je deputacija prepričala g. ministra pravde dr. Nikolo Subotiča, da je nujno potrebna revizija poslovanja kazenskih zavodov. G. minister dr. Subotič je obljubil, da se bo osebno prepričal na licu mesta, kako kaznišnice poslujejo ter da bo ukrenil potrebno, da se bodo izvajali predpisi, ki ščitijo obrtništvo.

Podpore za strokovno izobrazbo obrtništva. Na predstavo, da bi Centralni zavod za pospeševanje obrta pri ministru trgovine in industrije v večji meri upošteval obrtništvo iz Slovenije, je g. minister dr. Vrbanić obljubil ustredi, vendar pa obenem nujno priporočal, da banovinski urad za pospeševanje obrta in zbornični zavod za pospeševanje obrta postopata skupno in sporazumno v primerih prošanj za te podpore. Na ta način bo možna izdatnejša in pravilnejša razdelitev podpor.

Izpitne komisije za gradbene obrte.

Z odredbo z dne 11. V. 1937, VIII. No. 2327/2 je ban imenoval te-le člane izpitnih komisij za gradbene obrte:

Za predsednika viš. svetn. ing. Leona Mencingerja;

za zidarske mojstre viš. sv. ing. Josipa Otohala (obenem namestnik predsednika), svetn. ing. Josipa Črnivca, prof. ing. Rudolfa Škofa in zidarska mojstra Ivana Vižintina in Jakoba Kalca;

za tesarske mojstre viš. svetn. ing. Josipa Otohala (obenem namestnik predsednika),

svetn. ing. Josipa Črnivca, prof. ing. Rudolfa Škofa in tesarske mojstre Karla Kavko, Josipa Kregarja in Roberta Mihojca;

za kamnoseške mojstre viš. svetn. ing. Otohala (obenem predsednikov namestnik), svetn. ing. Josipa Črnivca, prof. ing. Rudolfa Škofa in kamnoseške mojstre ing. Antona Tomana, Alojzija Jankoviča in Franceta Kunaverja;

za studenčarske mojstre pa viš. svetn. ing. Josipa Otohala (obenem predsednikov namestnik, svetn. ing. Josipa Črnivca, prof. ing. Rudolfa Škofa in studenčarskega mojstra Rudolfa Frantarja.

Druga mednarodna obrtniška konferenca 1. 1937 na Dunaju

Leta 1931 se je ustanovila obrtniška internacionala s sedežem v Parizu z administrativnim sedežem v Rimu. Italijani, podprti od Nemcev pa so v zadnjem času začeli akcijo za drugo novo obrtniško internacionalo. Ta je imela svojo konferenco 4. do 6. junija na Dunaju, dočim ima pariška 22. in 23. junija v Parizu. Ta cepitev je dala povod, da sta Zanatska komora in Glavni savez zanatskih združenj v Beogradu odločila, da uradno ne prisostvujeta na nobeni konferenci. Ožji odbor obrtnega odseka Zbornice TOI je na seji 28. V. 1937 zavzel stališče, da smatra te internacionalne za stvar, ki se tiče prostovoljnih obrtniških organizacij in ne zbornic.

Avstrijski obrtniki proti konkurenci jugoslovanskih obrtnikov

Ministrstvo trgovine in industrije je ob-

vestilo zbornico, da je Zveza obrtnikov za Koroško v Celovcu podzvela akcijo, ki je naperjena proti konkurenci jugoslovanskih obrtnikov, češ da škoduje avstrijskim obrtnikom v obmejnih krajih v zvezi s takozvanim malim obmejnim prometom.

Iz Združenja mesarjev in klobasičarjev v Mariboru

so se na podlagi odločbe Zbornice TOI z dne 10. V. 1935 št. 7401 in prizivne odločbe kralj. banske uprave z dne 13. IV. 1937, VIII. št. 1959/2 izločili mesarji iz srezov Dravograd, Murska Sobota in Dol. Lendava ter priključili krajevno pristojnim skupnim združenjem.

Razsodišče Zbornice TOI. Minister za trgovino in industrijo je s svojo odredbo z dne 11. V. 1937, II. 16338/u, odobril izpremembo pravilnika o zborničnem razsodišču tako, da se odstavek § 41 v bodoče glasi: »Izvirnik razsoda, ki se mora priložiti zapisniku o razpravi, morata podpisati predsednik in tajnik razsodišča«. V nadpisu pred § 43 se črtajo besede: »in prošnja za obnovo postopanja«. V § 43 se črtata odstavek 3 in 4 v celoti.

Zamujanje vlakov. Radi vsakodnevnih zamud vlakov, ki povzročajo v nekaterih zvezah mnogo neprilic, je zbornica naslovila na generalno direkcijo železnice vlogi, v kateri opozarja, da se radi nezadostnega vzdrževanja proge vozni čas vedno podaljšuje in da počasne vožnje povzročajo velike zakasnitve. Z ozirom na pričetek tujske sezone, je zbornica zahtevala, da se popravilo prog pospešeno izvrši.

K občnemu zboru delegatov Okrožnih odborov obrtniških združenj v Ljubljani

Ker tekmujejo gotovi navneži kdo ima pri ukinitvi Okrožnih odborov največ za sluge čulim dolžnega, da spregovorim par besedi. O poteku zbora samem, je bolj da ne govorimo preveč, ker je bilo očitno, da sklicatelji zbora niso razumeli nalog, ki jih ima taka obrtniška ustanova. Redko kdaj bo obrtništvo dana možnost, da se v tako velikem številu zbere in da zastopa mišljenje svojih tovarišev, kot se je to zgodilo v nedeljo na delegatskem zboru Okrožnih odborov obrtniških združenj. Oni tovariši, ki so imeli v žepu spisana poročila o žalostnih razmerah med obrtništvom, o težkem in obupnem položaju malega obrtnika, ti mi bodo priznali, da je bil nedeljski zbor najlepša prilika, da zopet izneseno svoje težave. Toda inscenatorji te igre, ki so bili v eni osebi igralci in gledalci niso zopet imeli ob tej priliki resnega namena in treznega vpogleda za obrtniške težnje.

Tovariš Nachtigal je na zboru dovolj drastično predložil resen položaj v katerem se nahajamo. Obetajo se nam nova bremena, nove dajatve, podražitev surovin, zvišanje mezd, itd., itd. Vsega tega priredi-

telji te šaloigre niso imeli na programu. Zopet se je izkazalo, da za resno delo niso sposobni in tudi ne voljni. »Malo špasa mora tudi biti«, tako sem slišal, ko sta se dva izmed te šaljive družbe med seboj pogovarjala. Mogoče tudi predsedujoči sam ni smatral zbora za dovolj resnega, ko je videl zbrano tako pestro družbo pred seboj, in ni imel dovolj smisla in zavesti da bi opozoril v imenu svojih tisočerihih tovarišev širšo javnost in odgovorne činitelje na skrajno mučno borbo naših tovarišev in tovarišic, ki se bore za vsakdanji kruh; da bi posvaril navzočo razposajeno družbo, ki je navajena samo ploskanja na resnost in dostojnost svoje naloge.

Ljubljanski zbor nam je zopet dokazal, da tisti, ki niso bili nikdar za skupno in pozitivno delo za obrtniški stan, tisti ki niso ničesar prispevali za okrožne odbore, oni ki nimajo ali nočejo imeti pojma o obrtniških težnjah, da so ravno dotični ljudje zopet na prvih mestih da rušijo obrtniške organizacije. Najdemo jih povsod tam kjer se dobivajo mesta pri koritih, kjer v svoji brezvestnosti ne znajo ločiti lastnih koristi od splošnih obrtniških

Vse one, ki so doslej prejemale »OBRTNI VESTNIK«, pa še niso in tudi ne nameravajo postati plačujoči naročniki, prosimo, da nam list vrnejo ter nakažejo na naš čekovni račun (10.860) neporavnano naročnino.

Dobrodošli so nam samo oni naročniki, ki znajo ceniti naše napore, da list dvignemo in razširimo.

Poravnajte torej še danes vsaj en del naročnine. Za one, ki plačajo za celo leto naročnino in nam prijavijo do 31. avgusta t. l. pet novih plačujočih naročnikov, smo razpisali zopet 6 bogatih nagrad v skupni vrednosti Din 2.500.— Širite svoj stanovski tisk!

JOZE KARLOVSEK:

Umetnostna obrt

NARAVNO-IDEALISTIČNI SLOG

Na jugu, zlasti okoli Sredozemskega morja, sta v predzgodovinski dobi kultura in civilizacija napredovali hitreje nego na severu. Ugodnejša lega, milerjše podnebje in rodovitno polje v Egiptu in Mezopotamiji so ustvarili že v četrtem tisočletju pred Kristusom večji kulturni razmah, ki je dosegel do Kristusa čisto cvetočo dobo. Blagostanje in lahko življenje sta povzročila, da so se začeli ljudje kmalu zanimati za umetnost in se ji posvečati ter se vdati udobnosti. Gradili niso le nujno potrebnih stavb, ampak tudi svetišča, gledališča, arene, spomenike in podobno, krasili uporabne predmete in izdelovali najrazličnejše lepote.

Človek je jel uvaževati in ceniti samega sebe pred vsemi drugimi rečmi in stvarmi. Zato je človeška podoba postala merilo za vse ter je bila tudi pri vpodabljanju bogov za zgled in vzor. V njej se zrcalijo naravni pojavi, vsakdanje življenje in celo abstraktni pojmi. Ta osnovna misel se imenuje humanizem. V umetnosti se odlikuje prav posebno pri kiparstvu in slikarstvu, kjer ima glaven pomen figura (podoba), ki predstavlja vse življenje in mišljenje južnega človeka.

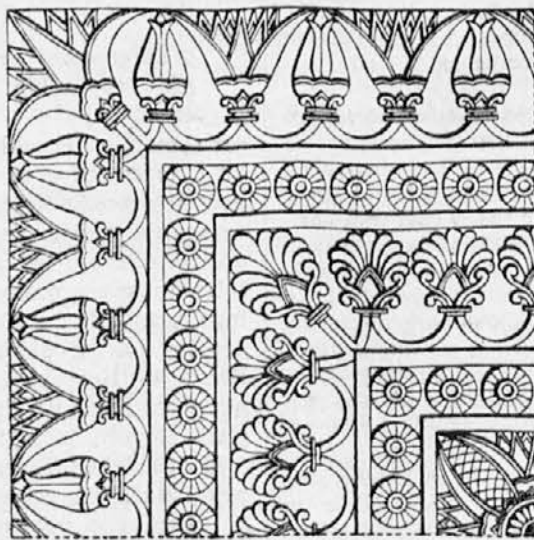
Razen važnosti človeške podobe je umetnost najožje zvezana z naravo, čemur rečemo naturalizem. Za človekom se upošteva v umetnosti še živali, posebno v Asiriji, potem rastlinski in ostali naravni motivi, kakor školjke, sonce, morje itd. Motivi so prikazani tako, da so kolikor le moči podobni naravi. Zato se plastika in relief kmalu uveljavita. Grki in Rimljani so podajali naravne oblike čedalje bolj idealno, t. j. v plemenitih in popolnih oblikah, prostih vseh slučajnih naravnih hib. Ko je uničil srednji vek južni antični slog, je bila borba renesanse (preroda) usmerjena v to, da je spravila dinamično in čustveno umetnost, na katero je vplival sever, vnovič v naravne, statične in zunanje estetične oblike.

S pravilno perspektivo in sestavo motivov, lepo skladnostjo posameznih členov, študijem anatomije in plastično ali osenčeno podobo je dosegla južna umetnost višek. Tej vrsti stilizacije narave se pravi naravno idealizem. Izcimila se je tipika krasnih obrazov, postav, pokrajin,

rastlinskih motivov itd. s preračunjenim lepim sorazmerjem in popolno obliko.

Vse te značilnosti se dobe prav tako pri umetnostnih rtih izdelkih, ki so oblikovani po naravnih predmetih, ali pa ki njihove oblike ustrezajo z lepimi obrisi uporabnemu namenu. Dostikrat so narejeni predmeti tudi po človeški in živalski podobi in rastlinskih motivih, čeravno nimajo s predmetom kot takim nič skupnega. Tako ima na primer nosilni steber človeško podobo, kapitél obliko cveta, žara hišno obliko, posoda obliko glave ali živalske podobe, ročaj kačji motiv, stojalo obliko nog itd.

Pri veččlenskem umotvoru — n. pr. stebrovju — so posamezni deli oblikovani samostojno. Čeprav pa poudarjajo vsak svojo obliko in svoj namen, se vendar lepo skladajo s celoto. Prav tako so poedini členi samostojno olepšani s posebnim okrasom, prilagojenim podani obliki. Toda ornament predstavlja pogosto vzorec, ki tudi ni v nobeni zvezi z vsebino predmeta. Zavoljo tega nudi predmet zgolj plo-

Asirska plošča, okrašena z naravnimi stiliziranimi rastlinskimi motivi (lotosovimi cveti).

skeve — osnovo, na katero se upodablja naraven motiv, kakor cvetica, figura, pokrajina ali poljuben naravni ali geometrični okrasek. Večkrat se vidi na izdelku ves dogodek iz zgodovine ali pa vsakdanjega življenja. Tako ločenost ožje notranje vsebinske zveze med okrasom ali podobo in med uporabnim predmetom, potem samostojnost posameznih členov in oblik se imenuje v umetnosti individualizem.

Lepa primerka južnih umetnostnih obrtnih izdelkov sta za zgled lahko grška vaza in antično stebrovje. Dasi ima vaza samostojno oblikovan podstavek, posodo, vrat in ročaj, tvorijo vendar vsi ti njeni deli lepo skladno celoto. Okraski predstavljajo svoj svet, toda izbrani so posameznemu členu tako, da se lepo prilegajo podani obliki. Na podstavku in vratu so geometrični ali rastlinski pasovi, na obodu posode pa je glavni okras, ki prikazuje figuralno kakšen življenjski dogodilaj. — Enako stoji stebrovje iz več delov, kakor noge, debla in kapitela (glave), na katerem sloni še tramovje. Vsak nosilni in vsak nošeni člen izraža svojo funkcijo ali svoj namen, vsi členi skupaj pa so v lepem preračunjenem sorazmerju. Okras je v začetku, ko se jame stebrovje razvijati, še skromen ter prilagoden precej obliki in smotru posameznih členov, polagoma pa postaja obilnejši, tako da zakriva v dobi razcveta stvarno tektoniko arhitekture. Grški kapitél ima na pr. najprej obliko nosečega svitka, pozneje ga okrasita dve spirali, a naposled postane slikovit še z rastlinskimi motivi.

Kakor pri slikarstvu in kiparstvu, tako težijo motivi tudi na umetnostnih izdelkih za idealno stilizacijo. Podobe in okraski postajajo reliefni ali plastični ali pa so podani in barvnih tonih in osenčeni, da se kolikor moči ločijo od osnovne ploskve predmeta. Figuralni motivi se približujejo slikarstvu in kiparstvu, a rastlinski in geometrični so tipizirani in stilizirani v plemenitih in popolnih likih. Različne obrobe (bordure) ali pasove sestavljajo eni in isti motivi ali pa ritmično se ponavljajoči vzorci, sestoječi iz različnih motivov. Večje ploskve kraste ornamentalni motivi tako, da so tektonično podrejeni podani obliki, n. pr. kvadratu, krogu, trikotniku i. t. d., v katerih se poudarjajo središče, simetrija, diagonale, rob i. t. d. Vendar je okrasom namen, da predstavljajo sami zase svojo naravno vsebino in lepoto. Dalje sledi.

da obrtništvo samo odloča po svojem prevdanku o svoji usodi, smo prepustili delegatom da se izjavijo za razpust Okrožnih odborov, kar jim je bilo v večini primerih s strani združenj tudi poverjeno, da v slučaju sličnega predloga takoj glasujejo za razpust.

S tem je bila komedija končana. Razvoj časa nam bo pokazal če je bilo naše postopanje pravilno ali ne. Slovensko obrtništvo

Seja obrtnega odseka ZTOI v Ljubljani

V ponedeljek 14. junija je bila širša seja obrtnega odseka, na kateri so bila na dnevnem redu poleg običajnih poročil tudi poročila konference Zbornice v Banjaluki, o minimalnih mezdah, o obrtno pravnih zadevah ter razni samostojni predlogi.

Poročilo o poteku konference zbornice objavljamo na drugem mestu. Pri debati o zavarovanju je bilo predloženo, da bi se prispevki za starostno zavarovanje pobirali potom prispevkov pri OUZD. Glede minimalnih mezd je vladalo mišljenje, da je sedanji ukrep banske uprave, ki je določila sedanje mezde na tri kategorije (Din 2.25, 2.50 in 2.75, pri čemer pride za rokodelske obrti v poštevek mezd v višini 2.75), važnega socialnega značaja. Pri obrtno-pravnih zadevah so bila obravnavana sledeča vprašanja: Izločitev plinskih in vodovodnih instalaterjev v dve stroki; določen je bil dalje delokrog strojnih ključavničarjev, ki

pa potrebuje svoje osrednje in močne organizacije, da se nanjo nasloni v vseh potrebah. Zato priporočamo, da išče pomoči, naveta in intervencij pri Zvezi obrtnih društev, kjer bo našlo vedno svoj dom in svojo vsestransko zaščito.

Tovariši in tovarišice odklanjamo intrige in politiko. Stanovska borba bo naša edina rešitev.

Iglič Fran, tajnik Zveze obrtnih društev.

spadajo med sorodne stroke, ravno tako mora livar za svojo stroko dovršiti poseben mojstrski izpit. Izdelovanje vseh vrst umetne reklame spada v črkoslikarsko stroko. Zbornica se bo zavzela za točno izločitev delokroga zidarskih mojstrov, ki niso upravičeni posegati v pečarsko, keramično in druge slične stroke. Zidar sme postavljati samo zidane peči. Stavbenik, ki ima sicer tesarsko obrt, ne sme imeti vajencev iz te stroke, če nima zato postavljenega poslovojdvo. Mesar ni upravičen ponujati strankam meso potom svojega uslužbenca.

Pri slučajnostih je bil iznešen predlog, da se na strokovnih obrtnih šolah nastavlja mojstri kot učitelji. Pri obrtni nadaljevalni šoli za oblačilne stroke naj se konča pouk že koncem aprila. Izvesti je tudi rajoniranje za izvrševanje dimnikarske obrti v Ljubljani.

Zborovanje Okrožnih odborov

Ljubljana, 14. junija 1937.

V nedeljo 13. junija je bil v Ljubljani sklican delegatski zbor Okrožnega odbora obrtniških združenj. Na občnem zboru je bilo navzočih 138 delegatov v zastopstvu 65 združenj. Od septembra pr. leta do sedaj je upravo Okrožnega odbora vodil komisarijat, v katerem so bili gg. V. Battelino iz Ljubljane, Ivan Vrhovec iz St. Vida in M. Mejač iz Kamnika. Tekom tega časa t. j. v teku 10mesečnega komisarijata se Okrožni odbor ni udeleževal v nobeni smeri, tako da je obrtništvo v resnici ves ta čas brez haska plačevalo prispevke za vzdrževanje Okrožnega odbora. Ni čudno torej, da je bilo obrtništvo brez razlike skrajno nerazpoloženo proti ljubljanskemu odboru, ker ni v sedanji obliki odborov videlo nobene koristi in ne bi odbor mogel nuditi prave zaščite potrebnemu obrtništvu. Zato ni čudno, da so takoj ko je po svojem poslovnem poročilu podal komisar V. Battelino predlog odobritve računskega zaključka v debato, bili vsi delegati proti sprejetju proračuna in za likvidacijo Okrožnega odbora. Pri glasovanju je bilo 120 delegatov za ukinitve, 15 pa za nadaljnje delovanje. S tem je bil predlog glede nadaljnega obstoja ljubljanskega Okrožnega odbora soglasno odklonjen.

Na zadnji seji obrtnega odseka je Zbornica izjavila, da se v ničemer ne bo vtikala v nadaljnjo usodo Okrožnih odborov, ker tudi ob priliki imenovanja komisarijata banska uprava ni vprašala Zbornice prej za svet. Banska uprava je poklicana, da izvrši likvidacijo Okrožnega odbora v Ljubljani.

Maribor, 14. junija 1937.

V nedeljo dopoldne je ob navzočnosti velikega števila delegatov in zastopnikov oblasti zboroval v Mariboru Okrožni odbor obrtniških združenj. Za komisarijat je poročal g. Lašič Vinko. Pri proračunu se je razvila obsirna in živahna debata, h kateri so se javili zastopniki Zbornice g. Bureš, g. Lešnik Miha, častni član g. Zdravec Jakob, g. Rajher Franjo, zbornični svetnik g. Berlič Joško, obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik Ignacij, g. Matjašič Stefan iz Ptuja, g. Erlač Rudolf iz Ptuja, g. Vahtar iz Maribora, g. Podhraški iz Sl. Bistrice, g. Virner iz Ljutomera, g. Verbnik iz Ljutomera in drugi.

Po tem je formuliral g. Zdravec sledeči predlog, ki je bil soglasno sprejet in s tem predlagani proračun odobren. In sicer: 1. Proračun se sprejme. 2. Pri Zbornici naj

se poskrbi za sredstva iz naslova mojstrskih taks, katera naj se odstopijo Okrožnemu odboru. 3. Širša uprava se pooblašča, da zniža članarino v slučaju, da se pridobi sredstva po točki 2. 4. V svrhu uspešnejšega delovanja in stalnejšega obstoja naj se združita celjski in mariborski okrožni odbor ter naj širša uprava stavi tozadeven predlog, odnosno naj se zato zaprosi zbornične svetnike iz mariborskega okrožja. 5. Širša uprava naj kontingentira zaostanke na posamezna združenja po svoji uvidevnosti po gmotnem položaju svojih članic — združenj. Na dnevnem redu so bile še nekatere korekture obstoječih pravil, nakar so se obravnavali prostovoljni predlogi. Pri volitvah so bile predlagane štiri kandidatne liste z nosilci g. Novak Franom, Kovačič Alojzijem in Albrecht Viljemom. Pri glasovanju je dobila 1. lista 36, 2. 14, 3. 21 glasov. S tem je dobila lista g. Novaka Frana absolutno večino. Ta lista vsebuje sledeča imena: Člani: Fidler Jernej, Ilič Emanuel, Krajcer Anton, Kumerc Franjo, Munda Alojzij, Novak Franjo, Rajher Franjo, Vahtar Miha, vsi iz Maribora, Albrecht Viljem iz Ptuja, Čeh Josip iz Sv. Lenarta, Fritz Stefan iz Dol. Lendave, Jamšek Robert iz Guštanja, Kožič Ivan iz Murske Sobote, Ledinek Pavel iz Maribora, Podhraški Karol iz Slov. Bistrice ter šabeder Josip iz Tezna. Nadzorni odbor: Lah Anton, Karba Josip, Lašič Vinko, Sulič Josip in Verbnik Teodor. Častni odbor: Hanželič Ivan, Štiberč Rudolf, Lancič Janez, Pavešič Stefan ter Pfeifer Josip.

Skupščina je trajala do pol 3. popoldne. Sledila je takoj seja širše uprave, na kateri je bil izvoljen za predsednika g. Novak Fran, za podpredsednika pa Vahtar Miha iz Maribora.

Celje, 14. junija 1937.

Volitve v Okrožni odbor v Celju so v nedeljo 13. t. m. potekle v znaku medsebojnega sporazuma zborujočih delegatov. Za predsednika je izvoljen g. Holobar Stojan, za podpredsednika pa g. Jager Anton. V ožjem in širšem odboru so zastopani člani vseh združenj in vseh večjih krajev. Volitve so potekle v precej burnem razpoloženju.

Novo mesto, 14. junija 1937.

Okrožni odbor v Novem mestu je tudi zboroval tega dne, ki je ravno tako kot ljubljanski izglasoval likvidacijo Okrožnega odbora. Podrobnejše poročilo prinesemo v prihodnji številki.

Letošnji ljubljanski velesjem je bil ponoven dokaz slovenske sposobnosti

V govoru, ki ga je imel minister dr. Vrbanič na dan otvoritve velesjema v Ljubljani, je izjavil sledeče: »Pred pol ure sem prišel v Vašo lepo Slovenijo in v Vašo lepo se razvijajočo Ljubljano, slovečo po svojem okusu in lepi tradiciji, znani po žilavosti in delavnosti svojega prebivalstva. Poznam in od nekda pa cenim tudi slovensko sposobnost za organizacijo. V tem oziru pomeni letošnji ljubljanski velesjem nov uspeh za Slovence ter se častno pridružuje vsem njegovim prejšnjim uspehom.« Te značilne besede našega resornega ministra pomenijo več kot dokaz sposobnosti naše obrtniške delavnosti. Ravno letošnji velesjem je bil prirejen v znaku pospeševanja male obrti. Obrtništvo je prišlo tudi končno do spoznanja, da pridejo z enotno in centralno zastavno institucijo tudi rokodelski izdelki in rokodelska delavnost najlažje do izraza. Ne

bomo se predolgo ustavljali pri tolmačenju zahtev in potreb, ki jih ima naše obrtništvo do ljubljanskega velesjema, želimo samo, da bi uprava našega sejma tudi v bodoče tako kot doslej pomagala našemu malemu človeku, da si bo tudi on lahko ustvaril temelj za boljše gospodarsko življenje.

Težave bohinjkega obrtništva

Obrtništvo v Bohinju je zopet v bojnem razpoloženju. Začasnemu premirju v pogledu davčnega izterjevanja bo kmalu sledilo še rigoroznejše izsiljevanje davčnih zaostankov od davč. Uprav. Naporavnani zaostanki iz prejšnjih let gredo v stotisoče, kar smo v našem listu imeli že prilikom poročati. Skrom-

no izboljšanje davčne zakonodaje v zvezi z razširitvijo pavšalizacije pridobnine je le skromna pomoč za obrtnika. Da je obrtništvo v Bohinju prekomerno obdavčeno in da s svojega ozkega delokroga nima prav nikakega izgleda za boljše bodočnost, upamo, da se je posrečilo dokazati našim davčnim upravam. Obrtništvo se je obračalo na merodajne urade z upravičenimi prošnjami, naj se odpišejo krivične davčne odmere iz prejšnjih let. Žal so ostale vse naše obupne prošnje brezuspešne, predpisani zaostanki so ostali na prejšnji višini. Oblastva dokazujejo: da so postale terjatve pravomočne, da so zadeve zastarale, da je črtanje takih dolgov nemogoče itd. itd. Kaj pomaga vse to dokazovanje našemu obrtniku, ko pa se v večini slučajev terjatve niti z z rubežnijo ne morejo vnovčiti, kajti kmalu ne bo v hiši obrtnika ničesar več kar bi imelo kako vrednost. Toda izterjevanja se nadaljujejo, vsote rasejo in stroški se kopičijo. Tudi če bi smeli upati v doglednem času na gospodarsko izboljšanje, tedaj bi obrtniku v nobenem slučaju ne bilo mogoče izplačati vseh zaostankov; kako naj šele plača vse zaostanke v enem samem letu, poleg tega pa še vse redne davke. Dosežena je bila sicer ugodnost, da plačujemo davke na mesečne obroke, toda tudi tega obrtnik ne zmore, kajti njegov brutto inkaso pogostoma ves mesec ni tolik kot en sam obrok.

Ravno radi tega nas nastalo premirje zadnjih mesecev navdaja z novo bojznostjo, da se bodo kmalu pričele izvajati

II. mednarodna konferenca obrtništva Predstavniki 20 držav so sodelovali na doslej največjem kongresu obrtništva v Evropi

Naloga mednarodnih obrtniških kongresov obstoji iz dveh osnovnih potreb: spoznati obrtniške razmere v najrazličnejših evropskih državah ter proučevati obrtniško gospodarsko in njeno medsebojno zblizanje.

Letošnja konferenca CIA na Dunaju je na vsak način izpolnila svoje naloge preko vseh pričakovanj. Delegati 20 evropskih držav, ki so povečini tudi že aktivni sodelavci te mednarodne obrtniške organizacije, so bili na dan otvoritve kongresa nadvse prijazno sprejeti v dunajskem mestu. Že predkonferenca, ki jo je sklicala avstrijska obrtna zveza, je bila impozantna uvod k važnim razpravam, ki so sledile tekom trodnevnega nepretrganega zasedanja. Na predkonferenci, kateri so prisostvovali tudi zastopniki vsega evropskega tiska, je podal izčrpno poročilo o ustanovitvi in delu mednarodne obrtniške organizacije tajnik te ustanove in referent štrasburške zbornice M. Hubert Ley. Konferenci je predsedoval organizator italijanskega obrtništva in predsednik CIA prof. Buronzo.

Jugoslavija je bila zastopana po predsedniku Zveze obrtnih društev za dravsko banovino g. Josipu Rebeku, podpredsedniku g. Mihi Vahtarju ter tajniku obrtne zbornice v Beogradu g. dr. Mišiču. Jugoslovenska delegacija se je glede skupnega nastopa ob priliki mednarodne konference zedinila ter predložila

deklaracijo

ki je bila od vseh navzočih delegatov sprejeta z velikimi simpatijami.

Deklaracija se glasi: »Obrtništvo Jugoslavije je z navdušenjem sprejelo ustanovitev mednarodne obrtniške organizacije. Radi tega se je že v začetku aktivno udeležilo kongresov, tako v Rimu leta 1930. in v Parizu 1931.

Med tem pa, ko je naše obrtništvo pozdravilo idejo združevanja obrtništva na mednarodni osnovi in pričakovalo s popolno pravico, da bodo ustanovljene predstavnice upravičevale svoj obstoj, na žalost z nezadovoljnim izjemami tega nismo doživeli.

Položaj vsega obrtništva ni najboljši. Žal pa imamo tudi v mednarodnem pogledu, mesto enotne mednarodne obrtniške fronte, zopet obrtniške vrste cepljene. Namesto ene konference imamo dve. Mesto skupnega nastopa v zvezi z važnimi mednarodnimi vprašanji imamo ločene obravnave. Vse to je krivo, da se mednarodne obrtniške moči cepijo in drobijo in da so na ta način manj uspešne. To je vsekakor obžalovanja vredno dejstvo. Lahko si zamislimo tak način dela pri vsakem drugem stanu, toda ne pri obrtniškem. Obrtniki v gospodarskem pogledu ne morejo imeti različnih interesov. Oni ne smejo biti medsebojni konkurenti. Radi tega tudi v mednarodnem obrtniškem gibanju vsega sveta ne bi smela obstojati razlika, ko gre za organizacijo gospodarske zaščite njegovih interesov na osnovi mednarodnega dogovora.

Radi te razcepljenosti v pogledu mednarodnega obrtniškega pokreta ne moremo izraziti svoje pripadnosti, katerikoli izmed teh organizacij, dokler se pravila obeh or-

rubeži in transferacije s še večjo neusmiljenostjo. Najnujnejše potrebščine, ki jih gospodar s težavo pogreša pri hiši se s silo odvezujemo in potem na dražbi za ničvredno ceno prodajajo, tako da se z izkupičkom niti režijski stroški ne krijejo. Obrtnik se zaman trudi, da bi dobil kjerkoli kak zaslužek, s katerim naj bi država kot prva prejela svoje davke. To se nam pa sedaj po drugem obročnem plačilu ni posrečilo. V bližnji bodočnosti se nam pa tudi ne obetajo nikaki boljši izgledi.

Iz srca privoščimo kmetu, da je dosegel od države razumevanje za svoj težki položaj, in mu je priznana zaščita z uredbo o črtanju njegovega dolga v višini 50%. Ne moremo pa razumeti, zakaj se obrtniku ne spregledajo oni dolgovi, ki jih ni sam napravil. Kot v posmeh se čuje zahteva, da se ti dolgovi s silo izsiljujejo, takorekoč iz našega življenja samega, iz naše krvi...

Dolgovi, ki jih ima naše ljudstvo napram obrtnemu sloju, so ostali neporavnani, kjerkoli se obrtnik oglasi in zahteva svoj zaslužek, ga odslovijo, češ prva skrb mi je, da poravnam prvi ali drugi obrok zaščite. Vprašujemo Vas, kje naj obrtnik dobi sredstva, da poravnajo svoje obveze, ko niti za preživljanje nima dovolj. Zato želimo, da bi naš glas najbolj obupanega obrtnika v Sloveniji segel do skrajnih mej naše ožje domovine, da bi se obrtnik skupno zavedel svojih stanovskih dolžnosti in da bi si skupno utirali pot k izboljšanju in dosegu naših najosnovnejših stanovskih pravic. Bohinjsko obrtništvo.

organizacij (CIA v Rimu in CIF v Parizu), ne proučijo in se o tem ne zavzame posebna odločitev na kompetentnem forumu naših organizacij. Z ozirom na to je mandat našim delegatom omejen samo kot opazovalcem.

Dovoljujemo si pa izjaviti, v kolikor bi nam bilo to dopuščeno, da želimo iz vsega srca pozvati vse obrtniške organizacije in posebno še organizacije velikih držav, da skušajo združiti razcepljene obrtniške pokrete v samo eno nedeljivo celoto. V celoto v kateri naj ne bo borbe radi prestiža te ali one države, tega ali onega mesta, tega ali onega režima, temveč bo vsem pred očmi edino interes obrti, ki se danes nahaja v težkem položaju, kakršnega doslej še ni poznalo.

Prepričani smo, da event. needinstvo v pogledu včlanjenja v obstoječi mednarodni organizaciji, ki mu je vzrok le medsebojni prestiž ni toliko pomembno kot pa dejstvo, da je obrtništvo z novo mednarodno organizacijo dobilo močnega zaščitnika svojih stanovskih interesov. Zato se je gorenji deklaraciji, ki jo je predložila obrtniška Zveza v Beogradu, pridružila tudi Zveza obrtnih društev, v prepričanju, da bo prej ali slej vse naše zavedno občinstvo odobravalo sodelovanje z ostalimi kulturnimi evropskimi organizacijami. Pripominjamo, da bo na kongresu glavne državne Zveze v Beogradu, ki se bo vršil 21. junija t. l., na dnevnem redu tudi razprava o stališču do mednarodnega obrtniškega sodelovanja. Zveza obrtnih društev je s svojim dosedanjim sodelovanjem dokazala, da lahko z uspehom reprezentira našo obrtniško politiko v mednarodnem svetu v krogu 20 kulturnih držav Evrope.

Podrobno poročilo o poteku konference, ki je prinesla dve zelo važni razpravi, bomo podali v prihodnji številki.

Zasedanje davčnih odborov

Davčna uprava za mesto Ljubljano v Ljubljani razglasa: pred obrtnim davčnim odborom se bodo obravnavali predlogi davčne uprave za pridobitne stroke v smislu sledečega pregleda razprav:

18. junija ob 8. uri: za čevljarje,
19. junija ob 8. uri: za krojače, šivilje,
21. junija ob 8. uri: za brivce, pleskarje, pečarje, krovce, vodnjakarje, krznarje, tkalce, klobučarje, knjigoveze, kartonažo itd.
22. junija ob 8. uri: za mizarje, za razne lesne stroke, sedlarje, torbarje, ščetarje, tapetnike, modistinje,
23. junija ob 8. uri: za pletilje, vezilje, fotografe, zlatarje, urarje, pasarje, peke, slaščičarje, medičarje izd. kandidov in za razne,
24. junija ob 8. uri: za elektroinstalaterje, zidarske mojstre, kovače, mehanike, pleskarje, kotlarje, vodovodne inst. in za ključavničarje,
25. junija ob 8. uri za: dimnikarje in mesarje.

Dopisujte v »Obrtni Vestnik«

ALLES-KITT mora imeti vsak obrtnik!
ALLES-KITT lepi, lima, kita vse!
Baraga Ludvik LJUBLJANA
Nebotičnik

JUGOGRAFIKA
IZDELUJE KLISEJE VSEH VRST
Tiskovna in založna družba z o. z.
LJUBLJANA, Sv. Petra nasip št. 23

Krojači!

Pri nabavi vsakovrstnega blaga za moške obleke, kakor tudi podloge in pribora, Vas bodo najbolj vestno in pri najugodnejših cenah postregli pri:

Ceško-jugoslovenska
veletrgovina blaga
ANTON HÜBL D. D.
Zagreb, Trenkova ulica št. 7

ZANATSKA BANKA

Kraljevine Jugoslavije
A. D.

PODRUŽNICA LJUBLJANA
Gajeva ulica 6
CENTRALA BEOGRAD

Delniška glavica Din 75.000.000.—
Udeležba države Din 30.000.000.—
GLAVNA PODRUŽNICA ZAGREB
PODRUŽNICA SARAJEVO

PODELJUJE

obrtnikom in obrtnim podjetjem
menična in hipotekarna posojila,
kredite na tekoči račun, posojila
na zastavo državnih vrednostnih
papirjev, delnic Narodne banke
in Privilegirane agrarne banke.

SPREJEMA

na obrestovanje vloge na hrani-
lne knjižice in tekoči račun,
katere izplačuje brez omejitve.

UPRAVLJA

imovino in fonde obrtniških
ustanov in organizacij. Izvršuje
vse ostale bančne posle.
Brzojavni naslov: »ZANATSKA«,
Ljubljana — Telefon št. 20-30 —
Račun Poštne hranilnice št. 14.003.

IVAN KRAVOS

MARIBOR
Aleksandrova cesta 13

Nova trgovina
manufakture in krojaških potrebščin
je ravnokar otvorena.
LJUBLJANA — Kolodvorska ul. 24
ZELO NIZKE TOVARNISKE CENE!
Priporoča se
BRANKO MAKAR

BRATA MOSKOVIĆ — LJUBLJANA
priporoča svojo veliko zalogo spodnjega in zgornjega usnja.
Vse strojarske maščobe, kemikalije in strojila vedno na zalogi.

ZAŠČITNE BARVE PROTI RJI
Vsem industrijam, tovarnam, kov. obratom, pleskarjem i. t. d. priporočamo
ZANESLJIVO SREDSTVO proti rji, pari, kislinam, vplivom vode itd.: **BARVE**
znamke »SIAL«.

»SIAL« D. D. — BOROVNICA
Prodajno zastopstvo za Slovenijo
MILAN D. ČESNIK — Ljubljana, Slomškova 12.
ZAHTEVAJTE PROSPEKTE IN VZORCE.

**Previden gospodar ne računa
s srečo, temveč z nesrečo in
se proti njej dobro zavaruje.**

Za vse vrste zavarovanja se Vam priporoča

SLAVIJA

jugoslov. zavarovalna banka v Ljubljani
Gosposka 12, tel. 21-76, 22-76

Podružnice v Beogradu, Sarajevu, Novem
Sadu, Osijeku. Ekspoziture v Mariboru, v
Celju in Splitu. — Zastopstva v vseh večjih
krajih, ki so vsakomur na razpolago za
brezplačna pojasnila.

Aga — Ruše
združene jugoslovenske tvornice acetilena in oksigena
d. d., Ruše

priporoča obrtnikom-kovinarjem svojo novo tipo **ACETILENSKEGA APARATA**

ki je grajen po najmo-
dernejših tehničnih pred-
pisih in je bil kot prvi
aparat jugoslovenskega
porekla odobren od ban-
ske uprave v Ljubljani
na podlagi novega jugo-
slovenskega »Pravilnika
o proizvodnji i upotrebi
kalcijuma karbida i aceti-
lena« z dne 18. maja 1934.
Aparat deluje po sistemu
izmeničnega dotikanja
karbida z vodo in se dobi
v dveh velikostih:

Tipa I
ki proizvaja 3000 l ace-
tilena na uro in se pol-
ni z 2,5 kg karbida.

Tipa II
ki proizvaja 5000 l ace-
tilena na uro in se pol-
ni s 5 kg karbida.

Zahtevajte naročilnico s
potrebniimi pojasnili pri
AGA-RUŠE

Licitacije in dobave

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpi-
suje licitacijo vodovodnih instalacij v šoli
na Viču, ki se bo vršila dne
24. junija 1937
v gradbenem uradu ob 11. uri dopoldne.
Splošni in tehnični pogoji so na razpo-
lago proti plačilu Din 15 v gradbenem ura-
du, soba št. 7.

Kr. banska uprava razpisuje steklarska
in mizarska dela pri gradnji drž. šolske po-
liklinike v Ljubljani (23. VI. 1937 ob 11.
uri dop. v sobi 34. tehn. odd. v Ljubljani.)

Kr. banska uprava razpisuje dela za reg-
ul. Savinje pod Celjem (23. VI. 1937 ob
11. uri v sobi 47. tehn. odd. v Ljubljani.)

Kr. banska uprava razpisuje oddajo
zgradbe železobet. mostu v Puštalu preko
Poljanske Sore (1. jul. 1937. ob 11. uri v
sobi 218. teh. odd. v Ljubljani.)

Kr. banska uprava razpisuje oddajo
gradb. del za žel. bet. most preko Selške
Sore v Praprotnem na banovinski cesti
(2. jul. 1937. ob 11. uri dop. v sobi 218.
tehn. odd. v Ljubljani.)

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpi-
suje of. lic. za dobavo knjižnih omar za
mestno knjižnico (do 23. VI. t. l. do 11.
ure).

Dne 21. junija se vrši v pisarni referenta
inženjerja štaba dravske divizijske obla-
sti v Ljubljani licitacija za dovršitev poti
na teritoriju dravske banovine.

Dne 23. junija se vrši pri upravi policije
v Zagrebu licitacija za dobavo 90 kom. no-
vih plaščev, dne 24. junija za dobavo 200
novih suknenih bluz, dne 25. junija za do-
bavo 200 kom. novih letnih bluz.

Mestno poglavarstvo v Ljubljani razpi-
suje javno zmanjševalno ofertno licitaci-
jo za preureditev dvorišča, napravo kana-
lizacije in napravo strehe nad dvoriščem
v Mestnem acmu kot sledi:

1. zidarska in težaška dela
z uradno proračunanim
zneskom Din 37.165,40
2. tesarska dela z uradno
proračunanim zneskom „ 13.654,50
3. kleparska dela z uradno
proračunanim zneskom „ 11.916,70
4. tlakovalna dela z uradno
proračunanim zneskom „ 7.050,— in
5. steklarska dela z uradno
proračunanim zneskom „ 9.520,—

Kompletni razpisni pripomočki in osta-
le informacije se dobe od 14. junija 1937.
dalje med uradnimi urami v mestnem ga-
silskem uradu, Krekov trg št. 2, proti pla-
čilu nabavnih stroškov.

Pravilno opremljene ponudbe je vložiti
v omenjenem uradu do dne 26. junija 1937.
do 11. ure dopoldne, kjer se takoj nato vr-
ši javno komisijsko odpiranje vloženihi po-
nodb.

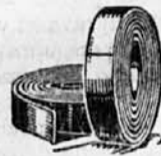
STROKOVNO IZOBRAZBO

svojega pomočniškega osebja izpopolnjujte
tako, da tudi njim priporočate »Obrtni
Vestnik«.

GARANTIRANE

**gonilne
jermene**

za vsakovrsten
pogon, kakor tudi

**okrogle jermene
šivalne jermence
lesene jermence**

vosek 'Prima' za jermena
itd. nudi

BRCAR & CO.
Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 35

Kreditno društvo

MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem
kredita zmožnim osebam in tvrdkam

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Nove vloge Din 50.000.000.—
Oproščene vloge, prenešene
na nov račun Din 60.000.000.—
Skupno stanje novih vlog Din 110.000.000.—

Nove vloge vsak čas izplačljive.

OBRESTNA MERA DO 5%

Za vse vloge jamči mestna občina ljubljanska.

Proizvajamo in prodajamo:

PLIN

za obrt in industrijo;
za gospodinjstvo.

KOKS

za kovače; za livarne;
za centralne kurjave.

KATRAN

za konzerviranje lesa;
za obrezpršenje cest.

LJUBLJANSKA
MESTNA PLINARNA